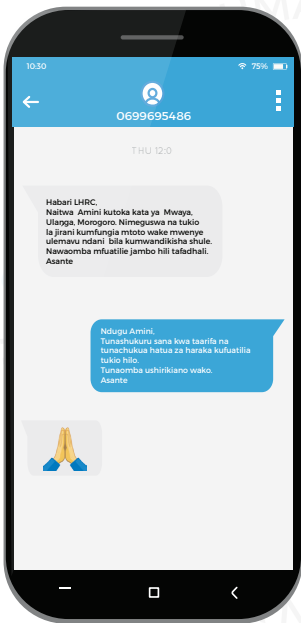

KIJARIDA KUHUSU
WOSIA

Kwa Jamii yenye Haki na Usawa

**Unaweza kutoa taarifa
za ukiukwaji wa haki
kupitia**

#HakiKiganjani

SMS

0699695486

Pakua AnroidApp
ya **Haki Kiganjani**

hakikiganjani.humanrights.or.tz

Usipotezee, toa taarifa sasa!

KIJARIDA KUHUSU

WOSIA?

Kimeandaliwa na:

Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu

YALIYOMO

1. Je, Umeandika Wosia?	5
2. Wosia ni nini?.....	5
3. Kuna Umuhimu Gani wa Kuandika Wosia?	5
4. Nani Anaweza Kuandika Wosia?.....	6
5. Wosia Unaokubalika Kisheria ni?	6
6. Warithi Halali Kisheria.....	6
7. Wosia wa nyongeza.....	7
8. Hifadhi ya Wosia.....	8
9. Mfano wa Wosia	9

1. Je, Umeandika Wosia?

(Unajua kitakachotokea kwa familia na mali zako ukifariki?)

2. Wosia ni nini?

Ni tamko la mdomo au maandishi anayotoa mtu wakati wa uhai wake kuelezea jinsi atakayotaka mwili wake utendewe na mali zake zigawanywe atakapokuwa amefariki.

- Wosia ni siri ambayo hufichuka wakati mtu aliyetoa anapokuwa amefariki.

3. Kuna Umuhimu Gani wa Kuandika Wosia?

- Unaweka mambo yako bayana kuondoa utata kwa familia na jamii yako;
- Unamchagua msimamizi wa mirathi yako unayemtaka wewe;
- Unatoa maelezo juu ya mwili na mali yako kama upanedavyo wewe na kwa mujibu wa sheria.

4. Nani Anaweza Kuandika Wosia?

- Mtu yeyote mwenye umri wa miaka 18 au zaidi na mwenye akili timamu.

5. Wosia Unaokubalika Kisheria ni?

- Wa maandishi au matamshi
- Ulioshuhudiwa na watu wawili ikiwa ni wa maandishi na watu wane ikiwa ni wa matamshi.
- Ni muhimu mmoja wa mashahidi awe ndugu wa karibu ila asiwe ni mrithi
- Wosia uwe ni wa mali zako binafsi na si mali za mtu mwingine
- Haikubailiki mtoa wosia kumnyima mrithi halali mali bila sababu zinazokubalika kisheria.

6. Warithi Halali Kisheria

- Mke/mume;
- Watoto waliozaliwa ndani ya ndoa;
- Watoto walio halalishwa kisheria;

- Wazazi na ndugu wa karibu waliokuwa wakimtegemea mtoa wosia wakati wa uhai wake.

Iwapo mwandika wosia ni mgonjwa mahututi ni muhimu ithibitishwe kuwa mtu huyo anaelewa anachokifanya na akili yake ni timamu wakati wa kuandika au kutamka wosia wake.

7. Wosia wa nyongeza

- Ni marekebisho ya kimaandishi yaliyofanywa kwenye wosia wa awali wa mtu, ambayo ni lazima yawe na tarehe, yasainiwe na yashuhudiwe kama ambavyo hufanyika kwa wosia wa awali.
- Wosia wa nyongeza ni lazima ufanye marejeo au utaje wosia wa awali unaofanyiwa marekebisho.
- Wosia wa nyongeza unaweza kuongeza, kupunguza au kuboresha masharti ya wosia wa awali.

- Wakati mtu atakapofariki, wosia wa awali na wosia wa nyongeza huwasilishwa mahakamani kwa ajili ya kuidhinisha mirathi na ni sehemu ya msingi ya usimamizi wa mali husika

Zingatia:

Ni jambo jema kufanya marekebisho kwenye wosia, kwa kawaida ni vyema kuhuisha wosia kila baada ya miaka miwili kama si kila mwaka, hasa kulingana na mabadiliko ya mali.

Endapo mwandika wosia akiandika wosia mpya, wosia huo mpya unafuta wosia uliotangulia mara moja.

8. Hifadhi ya Wosia

Wosia uloandikwa unaweza kuhifadhiwa:-

- Kwa mwanasheria;
- Benki;
- Taasisi za kidini kama kanisa au msikiti;

- Kwa mtu yeyote ambaye si mrithi katika wosia huo na anaaminika kuwa ana uwezo wa kutunza siri.
- RITA

Angalizo: “Kuandika wosia si uchuro bali ni kujizatiti katika kuhakikisha mambo yako ni sawa hata usipokuwapo.”

9. Mfano wa Wosia

1. Huu ni wosia wangu wa mwisho mimi

.....
 S. L. P.....

2. Namchagua .....

S. L. P.....

Simu.....

Ambaye anaishi.....

Kuwa msimaizi wa mirathi yangu.

3.Nitakapokufa mwili wangu

ukazikwe.....

.....

Wilaya.....

Mkoa.....

4.Mali zangu/yangu ni:

.....

(a).....

.....

(b).....

.....

5. Natamka kwamba mali zangu zote

zinazohamishika na zisizohamishika

zitasilikiwa na ke/mume wangu aitwaye

.....

Iwapo atakuwa hai baada ya kufa kwangu

6. Iwapo mke/mume wangu aitwaye

.....
.....

Atafariki mapema kuliko mimi, mali zangu zitarithiwa na watoto wangu wafuatao: -

(a).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(b).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(c).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(d).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(e).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(f).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(g).....

S.L.P:.....

Simu:.....

(h).....

S. L. P:.....

Simu:.....

(i).....

S. L. P:.....

Simu:.....

Katika mafungu yaliyo sawa sawa imetiwa

Sahihi hapa.....

siku ya.....

Mwezi wa.....

Mwaka.....

Sahihi ya kwanza

Jina:.....

Sahihi:.....

Anuani:.....

Kazini:.....

Mbele ya:-

.....
.....
.....

Kamishna wa viapo/sahihi

Norwegian Embassy

KITUO CHA SHERIA NA HAKI ZA BINADAMU (MAKAO MAKUU)

Jengo la Jaji Lugakingira,
S. L. P. 75254, Kijitonyama, Dar es Salaam - Tanzania
Simu: +255 22 2773038/48 **Nukushi:** +255 22 2773037
Barua Pepe: lhrc@humanrights.or.tz
Tovuti: www.humanrights.or.tz

KITUO CHA MSAADA WA SHERIA

Mtaa wa Isere - Kinondoni, S. L. P. 79633, Dar es Salaam - Tanzania
Simu/Nukushi: +255 22 2761205/6
Barua Pepe: legalaid@humanrights.or.tz

OFISI YA ARUSHA

Barabara ya Olerian, Olosiva, Kitalu Na. 116/5, Sakina kwa Idd,
S. L. P. 15243, Arusha – Tanzania **Simu:** +255 27 2544187
Barua Pepe: lhrcarusha@humanrights.or.tz

OFISI YA DODOMA

Kitalu na 22. Area D, S.L.P 2289, Dodoma, Tanzania
Simu/Nukushi: +255 262350050
Barua pepe: lhrc@humanrights.or.tz

